

Wojewódzkie rekomendacje w zakresie zasad transportu pacjentów małych z zaburzeniami psychicznymi przez zespoły ratownictwa medycznego do szpitali

Poniższe rekomendacje zostały sporządzone na podstawie i zgodnie z *Krajowymi rekomendacjami w zakresie zasad transportu pacjentów małych z zaburzeniami psychicznymi przez zespoły ratownictwa medycznego do szpitali*, przekazany przez Ministerstwo Zdrowia pismem znak DBR.520.1.59.2025.26.MK z 12 marca 2026 r.

Zasadniczym czynnikiem decydującym o wyborze szpitala, do którego ma być transportowany pacjent mały z zaburzeniami psychicznymi jest ocena:

- stanu somatycznego,
- stanu psychicznego,
- przyczyny stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- obecności objawów sugerujących podłoże organiczne.

Należy pamiętać, że zaburzenia psychiczne mogą być spowodowane zaburzeniami somatycznymi.

PACJENT W STANIE NAGŁEGO ZAGROŻENIA ZDROWOTNEGO WYWOŁANYM WYŁĄCZNIE ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Gdy **podstawowym** problemem zdrowotnym wymagającym leczenia w warunkach szpitalnych są **zaburzenia psychiczne**, a:

- stan somatyczny jest stabilny,
- brak podejrzeń o tło organiczne,
- objawy wskazują przede wszystkim na zaburzenia psychiczne,
- brak jest potrzeby przeprowadzenia pilnych badań laboratoryjnych lub obrazowych

pacjenta małego należy transportować **do najbliższego szpitala z oddziałem psychiatrii dzieci i młodzieży, niezależnie od miejsca zamieszkania czy granic województwa.**

W województwie pomorskim szpitalami z oddziałem psychiatrii dzieci i młodzieży będącymi jednostkami organizacyjnymi szpitala wyspecjalizowanymi w udzielaniu świadczeń niezbędnych dla ratownictwa medycznego są:

- Wojewódzki Szpital Psychiatryczny im. prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku,
- Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. St. Kryzjana Starogardzie Gdańskim.

W ościennych województwach oddziały psychiatrii dzieci i młodzieży są zakontraktowane przez właściwe oddziały wojewódzkie NFZ jednostki organizacyjne

szpitala wyspecjalizowane w udzielaniu świadczeń niezbędnych dla ratownictwa medycznego:

1. Województwo warmińsko-mazurskie:

- Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie,
- Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny Dla Dzieci w Ameryce.

2. Województwo zachodniopomorskie:

- Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Zdroje" w Szczecinie.

3. Województwo kujawsko-pomorskie:

- Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr Władysława Biegańskiego w Grudziądzu,
- Szpital Uniwersytecki Nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy,
- Wojewódzki Szpital Zdrowia Psychicznego im. dr. Józefa Bednarza w Świeciu,
- Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu.

4. Województwo wielkopolskie:

- Centrum Medyczne HCP Sp. z o.o. NZOZ Centrum Medyczne HCP Lecznictwo Stacjonarne,
- Szpital Kliniczny im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta małoletniego z zaburzeniami psychicznym oraz braku miejsc w oddziałach psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży wskazanych w rekomendacjach wojewódzkich, istnieje możliwość **przyjęcia pacjenta małoletniego z zaburzeniami psychicznymi do oddziału psychiatrycznego dla dorosłych.**

Zasada ta dotyczy jedynie tych świadczeniodawców, którzy zawarli z Narodowym Funduszem Zdrowia umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zarówno w zakresie świadczeń psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży, jak i świadczeń psychiatrycznych dla dorosłych.

Po ustabilizowaniu stanu zdrowia pacjenta małoletniego, należy go niezwłocznie przekazać do właściwego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży.

Hospitalizacja pacjenta małoletniego w oddziale psychiatrycznym dla dorosłych może mieć wyłącznie charakter incydentalny, ratunkowy i czasowy, a jej dopuszczalność jest bezwzględnie uzależniona od zapewnienia realnych, a nie deklaracyjnych warunków bezpieczeństwa. W szczególności należy zagwarantować obowiązywanie standardów ochrony małoletnich, o których mowa w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*, w tym procedur zapobiegania przemocy i nadużyciom.

Dodatkowo niezbędne jest zawarcie w dokumentacji medycznej informacji uzasadniającej brak alternatywy dla przyjęcia pacjenta małoletniego do oddziału dla dorosłych oraz informacji o działaniach podjętych w celu niezwłocznego przekazania tego pacjenta do właściwego oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży.

PACJENT W STANIE NAGŁEGO ZAGROŻENIA ZDROWOTNEGO Z TOWARZYSZĄCYMI ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Gdy **podstawowym** problemem zdrowotnym wymagającym leczenia w warunkach szpitalnych jest **problem somatyczny** m.in.:

- zaburzenia metaboliczne,
- choroby neurologiczne,
- zatrucia lub działania substancji psychoaktywnych,
- zaburzenia hormonalne,
- infekcje wpływające na stan psychiczny;

lub gdy występuje konieczność **szybkiej diagnostyki pogłębionej** tj. wykonanie:

- badań laboratoryjnych,
- badań toksykologicznych,
- EKG,
- diagnostyki obrazowej (RTG, USG, TK, MRI),
- konsultacji specjalistycznych;

lub gdy występuje **potrzeba stabilizacji stanu ogólnego**, w szczególności:

- po próbie samobójczej,
- po samouszkodzeniu wymagającym konsultacji pediatrycznej/chirurgicznej,
- po zatruciu,
- przy zaburzeniach świadomości,
- przy objawach somatycznych budzących niepokój

pacjenta małoletniego należy transportować do **najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego lub do szpitalnego oddziału ratunkowego/izby przyjęć szpitala z właściwym oddziałem dziecięcym**. Dopiero po stabilizacji stanu pacjenta, należy rozważyć jego przekazanie **do oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży**.

Rolą szpitalnego oddziału ratunkowego/ izby przyjęć jest:

- natychmiastowa ocena i zabezpieczenie stanu ogólnego,
- przeprowadzenie diagnostyki różnicowej,
- wydanie decyzji o dalszym postępowaniu, w tym o przekazaniu pacjenta do oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży.

PACJENT PO SAMOUSZKODZENIU LUB PRÓBIE SAMOBÓJCZEJ

Pacjent, który po samouszkodzeniu lub próbie samobójczej doznał urazu bądź zatrucia, musi najpierw trafić **do miejsca zapewniającego stabilizację jego stanu somatycznego**, tj. do:

- najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego lub do
- szpitalnego oddziału ratunkowego/izby przyjęć szpitala z właściwym oddziałem dziecięcym,

a dopiero po stabilizacji jego stanu, powinien zostać przekazany **do oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży**.

Transport pacjenta do szpitala właściwego ze względu na stan pacjenta:

- skraca czas uzyskania specjalistycznej opieki medycznej,
- redukuje obciążenie szpitalnych oddziałów ratunkowych/ izb przyjęć,
- zmniejsza stres u pacjenta i jego rodziny.

Odsyłanie pacjentów między szpitalami:

- powoduje traumatyzację oraz zwiększa poziom stresu u dziecka i rodziny,
- wydłuża czas uzyskania pomocy.

Transport pacjenta między szpitalami zapewnia ten szpital, w którym przebywa pacjent.

Zatwierdzono:

Wydział Państwowego Ratownictwa Medycznego - Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku

Zatwierdzono: Agnieszka Krzysiak – Dyrektor WPRM PUW

Data zatwierdzenia: 4.05.2026 r.

Podpis:

Dyrektor
Wydziału Państwowego Ratownictwa
Medycznego
Agnieszka Krzysiak
/dokument podpisany elektronicznie/

konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży

Zatwierdzono: dr n. med. Izabela Łucka

Data zatwierdzenia: 29.04.2026 r.

Podpis:

Izabela Łucka
dr n. med. Izabela Łucka
konsultant Wojewódzki w dziedzinie
Psychiatrii Dzieci i Młodzieży

konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii

Zatwierdzono: prof. dr hab. Paweł Zagożdżon

Data zatwierdzenia: 24.04.2026 r.

Podpis:

Paweł Zagożdżon
Dokument podpisany przez
Paweł Mariusz Zagożdżon;
GUMed
Data: 2026.04.24 08:37:53 CEST

konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny ratunkowej

Zatwierdzono: dr n. med. Tomasz Łopaciński

Data zatwierdzenia: 28.04.2026 r.

Podpis:

**Konsultant Wojewódzki w dziedzinie
Medycyny Ratunkowej
dr. n. med. Tomasz Łopaciński
Specjalista medycyny ratunkowej
Nr pwz 1895074
tel. 600-071-920
e-mail: tomasz.lopacinski@gumed.edu.pl**

konsultant wojewódzki w dziedzinie pediatrii

Zatwierdzono: prof. dr hab. n. med. Barbara Kamińska

Data zatwierdzenia: 14.04.2026 r.

Podpis:

14.04.2026

konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego

Zatwierdzono: mgr pielęgniarstwa Arkadiusz Bobowski

Data zatwierdzenia: 27.04.2026 r.

Podpis:

 Signed by /
Podpisano przez:
Arkadiusz Bobowski
Date / Data: 2026-
04-27 07:37

Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Starogardzie Gdańskim

Zatwierdzono: lek. med. Jacek Bielan

Data zatwierdzenia: 27.04.2026 r.

Podpis:

DYREKTOR SZPITALA
lek. med. Jacek Bielan

Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Gdańsku

Zatwierdzono: dr Mariusz Kaszubowski – Dyrektor Naczelny

Data zatwierdzenia: 4.05.2026 r.

Podpis:

Signed by /
Podpisano przez:

Mariusz
Kaszubowski

Date / Data:
2026-05-04 10:52

Przedmiotowe Wojewódzkie Rekomendacje, na etapie uzgadniania ich treści, zostały przekazane dysponentom ZRM celem umożliwienia zgłoszenia ewentualnych uwag, propozycji zmian lub uzupełnień.